

Klara målen i 3:an – ta tillbaka undervisningen!

Ingrid Olsson har lång erfarenhet från grundskolan och arbetar nu med lärarutbildning och kompetensutveckling.

Att få chans att lyckas i matematik

De flesta elever älskar matte under sitt första skolar. Allas vår önskan är att eleverna ska få en fortsatt intressant och givande resa in i matematikens spännande värld och att de ska kunna känna sig trygga med och intresserade av matematik och utveckla ett gott självförtroende. Tyvärr vet vi att somliga elever i stället upplever skolmatematiken svår och därmed tråkig. Vad är det som är svårt för dem? Var har de tappat fotfästet? Kan vår undervisning hjälpa dessa elever att lyckas då kan även vi känna att vi verkligen lyckats.

Äntligen får vi konkreta mål i matematik årskurs 3

Det har inte varit lätt att tolka de vagt formulerade målen i vår kursplan. Ungefär var ligger den lägsta ribban i årskurs 3 om uppnåendemålet i år 5 är att *ha en grundläggande taluppfattning som omfattar naturliga tal och enkla tal i bråk- och decimalform*? Vad måste eleverna kunna när det idag krävs förståelse och inte bara att räkna fram ett svar? Nu behöver vi inte längre lägga tid på att försöka tolka vad kursplanemål kan innebära, utan i stället kan vi äntligen satsa vår tid på **hur** vi kan arbeta med våra elever för att hjälpa dem att utveckla kunskaper med en kvalitet som håller för fortsatt lärande.

Matematik och inte bara räkning

Regeringens uppdrag är att fokus ska ligga på matematik. Det innebär att undervisningens fokus kommer att ligga på vägen fram till svaret och inte bara svaret. Att lyckas i matematik innebär bl a att kunna uttrycka sig muntligt, skriftligt och genom bilder, att kunna "se", att kunna utnyttja samband och mönster, att kunna generalisera och därmed använda det man redan kan i nya sammanhang, att kunna tänka med mentala bilder och att kunna reflektera. Språket och arbete med konkret materiel blir då viktiga faktorer, varför aktiviteter som innebär kommunikation mellan lärare – elever och elever – elever får en framträdande roll. Allt detta innefattas av de förmågor som tas upp i målen.

Att tyst räkna framåt i boken i egen takt håller inte

Resultat från nationella undersökningar visar att *läraren ägnar sig allt mindre åt undervisning i traditionell mening och alltmer åt att finnas till hands för elevernas enskilda läroprojekt...Paradoxalt nog tycks inte denna typ av individualisering varken komma de låg- eller högpresterande eleverna till godo i någon större utsträckning*. (Skolverket Rapport 251 s 74). Den korta tid som läraren har möjlighet att prata med varje elev innebär ofta en lotsning till rätta svar. Eleverna lär sig mallar som håller för bokens uppgifter och diagnoser men som inte alltid räcker till för verklighetens matematik och de nationella proven, som bygger på djupare kunskaper. Eleverna måste inse vad de ska kunna, bli medvetna om sitt lärande och förstå. Det räcker inte med görakunskaper.

Lärarna måste ta tillbaka undervisningen!

När vi nu får tydliga, konkreta mål behöver alla lärare i de första skolorna få möjlighet att gemensamt sätta sig ner och reflektera kring målen och hur man kan arbeta för att uppnå dem och därmed skapa förutsättningar för eleverna att lyckas bra på kommande nationella prov i

årskurs 3. Men undervisningen får inte stanna vid dessa uppnåendemål, utan flertalet elever ska ha kommit betydligt längre i sin kuskapsutveckling.

I detta arbete får vi inte glömma föräldrarna, utan matematik med aktiviteter och reflektioner bör bli viktiga inslag på föräldramöten.

Föreläsningen tar upp konkreta exempel på arbete kring grundläggande begrepp för att utveckla kvalitet, språk och tilltro till det egna tänkande.

Deltagarna erhåller några av exemplen utskrivna.

Litteratur

Skolverket, *Mål årskurs 3* webbsida

Skolverket, *Rapport 251* Skolverket 2006

A. McIntosh *Nya vägar i räkneundervisningen, Lära och undervisa i matematik-internationella perspektiv*, NCM 2006